

[Justitsministeren.]

Bilag 2.

Adoptionsnævnet

København, den 18. maj 1977.

Justitsministeriet har anmodet adoptionsnævnet om en udtalelse i anledning af to spørgsmål fra folketingets retsudvalg om de nye retningslinjer for godkendelse som adoptivforældre, som med virkning fra den 1. november 1976 blev fastsat af nævnet med hjemmel i adoptionslovens § 25 b, stk. 1, sammenholdt med § 12 i justitsministeriets cirkulære nr. 59 af 24. marts 1976 (retsudvalgets alm. del – bilag 25 og 47, jmt. fam.ktr. j. nr. 1976-4104-65).

Efter drøftelse i adoptionsnævnet skal man fremkomme med en række bemærkninger, som anføres nedenfor under punkterne 1-17. Forinden ønsker nævnet imidlertid at fremhæve nogle generelle synspunkter, der har dannet baggrund for nævnets stillingtagen.

Ved indførelsen af de nye retningslinjer har nævnet udelukkende haft til formål at varetage hensynet til de børn, som vil kunne adopteres her i landet. Man har ikke villet acceptere en unødigt risiko for adoptionsforløbene, fordi det hver gang er et barns skæbne, der står på spil.

Enkelte af de regler, der gjaldt indtil den 1. november 1976, gav efter nævnets opfattelse ikke den fornødne sikkerhed for børnene, og dette forhold ønskede man at ændre. Nævnet mener – også efter den fremsatte kritik – at det var rigtigt at sætte de nye retningslinjer i kraft.

Adoptionsnævnet har – selv efter meget indgående drøftelser – kun kunnet komme til det resultat, at det ville være helt uforsvarligt – og ubegrundet – at gennemføre en såkaldt liberalisering af godkendelseskravene. Dette er foreslået af visse kredse bag den kritik, der er fremkommet. Efter nævnets opfattelse ville en lempelse af godkendelseskravene udelukkende være en lettelse af adoptionsbetingelserne for de voksne, hvorimod den ville forøge risikoen for de børn, der skulle adopteres.

Dermed er ikke sagt, at de indførte godkendelseskriterier kan anses for endelige, men derimod nok for at være de bedste, man kan lave med den viden, der i dag er til rådighed. Heraf følger, at nævnet har til hensigt nøje at følge udviklingen og herunder at overveje mulighederne for yderligere videnskabelige undersøgelser, navnlig hvad angår den videre udvikling af adoptionsforløb.

Nævnet vil i sit videre arbejde fortsat have kontakt med de organisationer, der arbejder

med formidling af udenlandske børn til adoption her i landet, og som i et vist omfang også repræsenterer de ansøgergrupper, der har rejst kritik mod de regler, der er indført.

Adoptionsnævnet vil yderligere følge det arbejde, der skal foregå i adoptionsudvalget om de særlige problemer, der angår adoption af udenlandske børn. Det bemærkes i den forbindelse, at såvel Adoption Center og Danadopt som Terre des Hommes er blevet repræsenteret i adoptionsudvalget under denne – afsluttende – del af udvalgets arbejde.

Nævnet vil endelig være indstillet på at udbyde såvel disse generelle synspunkter som nedennævnte 17 punkter i det omfang, dette måtte ønskes.

1) Ved lov nr. 137 af 24. marts 1976 om ændring af adoptionsloven (undersøgelser i adoptionssager) blev der i forbindelse med gennemførelsen pr. 1. april 1976 af bistandsloven og den deraf følgende nedlæggelse af mødrehjælpsinstitutioner indført en ændret organisation af undersøgelsesarbejdet i adoptionssager.

Ved loven bestemtes det, at hvis den, som ønskes adopteret, er under 18 år, må adoption – bortset fra visse undtagelsestilfælde – kun bevilges, når ansøgeren er godkendt som adoptant.

Kompetencen til at godkende adoptanter blev henlagt til særlige samråd ved de amtskommunale socialcentre (i København ved magistraten og på Frederiksberg ved det sociale udvalg) med rekurs til adoptionsnævnet, der tilige skal føre tilsyn med samrådene og have forskellige andre opgaver.

2) Om de vejledende retningslinjer, der indtil da havde været fulgt ved godkendelse som adoptivforældre, redegjorde justitsministeren under et samråd med folketingets retsudvalg i forbindelse med behandlingen af forslaget til lov om ændring af adoptionsloven (ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål B). Justitsministeren oplyste samtidig, at spørgsmålet om, hvilke kriterier der fremtidig burde opstilles for adoptanters egnethed, indgik i adoptionsudvalgets overvejelser.

3) Da overvejelserne i adoptionsudvalget ikke var afsluttet ved nyordningens ikrafttræden, og da det navnlig var pålagt adoptionsnævnet at påse, at de ny adoptionssamråd så vidt muligt følger en ensartet praksis (adoptionsscirkulærets § 12), udsendte nævnet den 1. april 1976 en cirkulærskrivelse til samtlige